

769 R.

±

10
1869

10. szám

1869. február 28.

"Naplat"

Első Füzetem

A Sáros-magyarországi magyarirodalmi önképző társulat közlönye, melyneknek havonként kessék, úgy mint a hó 15. és utolsó napján, két újság szerkesztésben két példányban.

Este.

Szóllan állok egy xöld kalmun,
Faj, ha a madárdal kallom,
Lelkem'e soj, e madárdal,
Elsűnt mulsba lapja álal

Hol most nő az essi árnyék
Vsmérő'som az a tájék,
Sustogása a levelnek
Mulsamból el-elregélget

11
Mere mensek, mere kallsoh
Edes, fényes gyermekálmok
Ti elkállva.... lelkeim árva....
Hangzatos dal whose varja.

—
Kép reményim Csarnokának
Romjain füstö kel samadt,
Lelkem édesen Runkován
Elverődik a kel lokkam.

—
Hogy még ist jársam fuzosva,
Leve a prelyhes dalosra
Hogy lepréket ússzem eme-
I dársema mely víkmederbe....

—
Hogy egy egy bimbó fakadva
Lelkem vigszágot megadva,-
Hogy örömem nem en véges...
Jenek vitsza gyermekévek

—
Kai a "kiddo" mulesba aekni
Er csak banatom setéxi,
De ist ugy lincs, temme, temmi,
Mi örömmel fogna lenni

—
Skally le, skally le csiondes alony,
Fajfalmam toka ne tansson,
Ertem ist ült bus pillamon
Jer ölely a' édes álom

— J

A kemérges lágy ölben
nem kórog leltem minszében
Vagy nem sarkall, kin nem éges...
... Meis nem alom erar eler.

B. Jósika Miklós „Helion” című
költeményének ismertetése
(folytatás.)

Mivén a laxodt chembok megnémisítat
tak, mivén a sósé's aknábot, hol szjokas
lelsék, egy lang burkocék fel, nem kinvs
nem bünbánó, hanem mitkéns a sziklák köze
halvokló' visszhang, vagy minsz a vése végronag
lásáiban szesreperő hullamok nyögése - a
Leviathan szerelem külse esengése: emlékez
desve Helions, pi mái akkor brók halálrab
ja völk csak a szerelem metengese' még ke
belés. Az angyal ésen sronja elé' omloss,
nem Regyelemet kin, merz suda, hogy az ég
ura maga a Regyelem, nem esdekless engé
delemér, hogy megokshassa Leviathanal
apokrol iszonyasos kinais, - nem merz amar
ijféli tölssében, az iszen ellenségei kowl
tak. Egys kin kive mélyéből mitkéns an
gyalok kerlesnes iszensöt esupán: Meg
remmisülés.

A valódi kerlem fenségének oly megha-
sító része ez, melyhez hasonló csak tünde-
almainkban látsunk. A lemondással jár-
tul fenség, mely megsemmisülni kíván
akkor, mielőtt kerelmét kivéve a mennyi-
boldogság teljes egésze elvevni hasálmá-
ban áll: - olyan magasztos gondolat ez, melyet
nem mindennapi költő képzelni merészt.

Ja Melis keraph, mint ilyen, megsemmi-
sül: egy vándor leendő serevére amax irvénny
felett, melybe kerelmese sullyedsz vala; hall
gasra a hangos, mely a vesztés rombolásai
közül házakokban egyszer rohaszkat törő
ig. Ezzel kárnyaira kintelen atomok ülnek
s a chaos ezer elemei veséggé keményednek
körül, mig nem előáll azon egészet melyet
mi lakunk, a vonkerős rajta kive alkosza
mert kive volt a kerlem sronja, a kerlem
pedig vonat mindörökké. -

Jársika jelen költeménye sargyas nagy
névben Milsonst vesse át, de a mi elvétele
sö, a mi fenséges művében, az saját evleni
vel parvult, s kedélye által melegített
kerelmének külteménye. A hasálmában lévő
költői eszközökkel előnyösen használja minden
mest, egykoron az olvasó kedélyt elfoglalni
hogy eressze, mit mond. S célyát valóban
elen, mert nem képzeltető oly fávult lelet,
ki hideg eszrevételek közt lobrá felre az
elolvasás után. -

A műnek terjedelme gárol abban, hogy kitű-
léssé célomat megközelíthessem. Ivéket lehetne
írni, csak kevesen, vagy költészeki mű-
ségeiről. A műket én alsólatárosságban meg-
jegyzém, az csak az alap eszméire nem pedig
a kiválóak vesztésére vonatkozik. Jelen
magyarokhoz az, ha a kiválóak tagadását
egykorin hallás után is észre vesznek benne
oly említésre méltó dolgokat, miket én én
szelentül hagyom. —

De hiszen a mű terjedelme gárol abban is,
hogy a jelenlegi munkaidőben, hosszabbban
érsekkel a felől, hogy miképen lehet és
kell e darabot legjobban előadni. —

Tízda szerelme
Költői elbeszélés
(folytatás.)
II. Ének

Minz vehar elejen, ha fűsöl' kél samad
A tő' cima tübre kagalomra veddél
Dalnokka havára előkös Tízda'naté
Oly borzalom áradt Kébelin Kereskút
Ársán vere mindig, ársán vere folyvást
Kengő' dala folyván iszonyúbb kagongást

Smire már a dalnok néző kava kengest
Kiharos karakteral tőre mega esendet.

„Oka kova tessék rád bixaloss kincsem?
Csalfa nővel engem elamisottál ma.
Jaj irgalom nincsen, ki reád tekintsen,
Ha salán valósul lélekem kinos álma.
Te vagy az a gyilkos, ki megejtés orral
Kérvessémet Ronás... Estékim e tobul
Ella halassi tor lesz, álomb hünyös asszony
Vagy menési magad úgy, hogy gyamumba lóhasson.

A dal folyaman mics halorányul arcod?
Jól láttam... akon egykonyasos hünnel,
Mics kebeled eddig sisskolva lesaross
Mindens Ribekelő ronásai ilsele
Te vagy az a gyilkos, te vagy a tudom már
Ki megölés Ronám éji nyugalommal
Te vagy a kegyetlen kimegölés mástám
Kivel a menyorság boldogsága viret rám.

Gyilkos kezeled még piroshé a hünnel
Khába varrat rá sok ragyogó gyöngyök
Meneh is ölés meg ki nekem oly hünnel
Hogy kelle nekéd ily gonoszvágra jönnöd. -
Yonaxul vesés ki kálidas kranam
De magadat is meg fogoss fonalában
Ers ugye - nem vesés, - ugye sose vesés
De ha gyamum nem esal, ma vejes ei esed.

Nagy lármá azibongás ottan erre sámasz
Baljósok a aróxoxal összesuga nepeg
Ha megis alopas gyanuja Sikkánal
Ikkonyu e bünsétt - iszonyu e vésség
Izép Ha pedig, mint a Rigyi, a melynek
Nitépse fulányas a buvölö" gyermek
Haragosan szökens menedékes névén
Tágas palotája valamelyik részén.

De hiába nékest; nem találts seholsem
Ködüre vigyáki sokaság tolongosa
Ölja figyelt ves most az usólsó porom,
Még az is gyanúsá azt a környci dolgos.
Arntán bekéle' fajó' tohogással,
Mi mély börtalommal fusos vala álsal
Valamennyi tagján a mulató kornet
Hogy usána sokan siralomra törtek.

"Megölem Konádat, gyilkos vagyok faj... jai...
Sokemen ul vája e rettenő bünnel
De kínos gyöszrelmem könnyebbül egyjajjal.
Na halál némei tölemi tova tünnet
Ha csilapuls vérel igazán figyeltse rám
S meghallgasd a kőt, a mis ime ejs kám
Csak azért ölelt meg keresődet mül
Hogy kerelméd akkor tán iránsam fordul.

Kestönle kive gyuladt kerelmese érsed
S csapdat kived azt igazán nem tudta.

Melyikkel volna jobb örökre béniéd
S künösen csapongtál, holok, holak usra.
Csapodarságod fajd Rebelemnek köinyen
Ez oka annak, hogy Konádas megölsem
Szerelméd egyedül birni akaram én
S lád van kerelem, mely ily utra is rá'men

Im várva van immár Rebelemnek itka.
Jól tudja kivem mily kegyes e büntet,
S bár az us elösted a bosskura nyisva
Jonsold meg: jogosan csak az cöten büntet.
S ha salan ajakam igazomra kéine
Szerelmem kavais ne magyarád félre
En tárom elébed, én, a ki tudom már,
Kincs nagyobb kincsünk a lelki nyugalommal.

Ida lesz e künced - elvesséd akonnal,
Mihelyt haragod ram töis emelinsí;
Nem magamat vedem kamszó kaskonnal,
Sokem egyedül csak kerelmesis insi
Ker én tudom - ertem, mi agyilkos éise
A haloss árnyasól üdvökre kiseríve
Meg halok én ugyis, - megöl engem e tess.
De ne feled, hogy meg akkor is keressék

De Tiska nem hajross képika kavára
Magával ragadá a kitaj indulat -
S minn parány: vészöl az erös tüir hangja
Nem aluskil el völt kevesebben gyulad
S kéim e bekedöl keves Tiska bajnok
Busszejára annál malacsabbul hajloss

Gyöngyvárosu töre felvillana györsan -
Siska oss fehérvél a földre tyrosan

"Gyilkos Siska" langross a sexemben kesse
Es kive megrestens es iszonyu kösul
Lelke nyugalmát a hullám kaja verse,
S valamennyi vére mind agyára töduls.
Kusán elnése nagy komoman oss
A kípatakyó vére, melyes keke onoss
S nagy érte' hogy annak mindenik cseppjétül
Lakos feje mindig könyuban kedül

"Vigyétek e költsat," köle végre mogorván.
"Vigyétek innes e vigalom kanyarul
S' vig kéne kendüljön gyözedelmünk tojan
Mivel a kiv ugra vig örömré saigul
Ne kavargon senkis es előbbi testem
Füsten en csak a büns, csak a büns bannestem
No rajsa visétele hádd folyon a lakma
Kusán Siska is veleser mulas ma.

Es jöszek aronnal a vári cselidete,
Könyvbeborult aróka a költsa bomlván
Jöss ifjú lantos komoman vélele
Pengésre dalas bus viráloban kuzán
Kesein völs a bor oss a mulatónale
Csak ülsete komomn - nem is igen költsat
A vig kéne is küns - köle csak a busétele
S' könyü györselmére Siska dals kivenete -
- (vígkevesetékile.)

China

- ismeretis -
(vége.)

IV

Ama kámsalan akadályok nélkül, melyek China műveléségi fejlődésének gátlás vesnek, az első költészet sajátos nyelvi lelet sorok, melyről még nem régebben is alsalános volt Európában az a hit, hogy megszemlékésatlan. Ez később csak annyit jelent, hogy nagyon nehéz. — Később fogunk e nevezetes nyelvről gondolkodni mindjárt, ha sudomásul vesszük, hogy minsegy 180, 100, 000 lélek bikkeli- sa vilagnak csaknem egyharmad része használja irásjegyeit. —

A kínai nyelvben minsegy 1200 egy szagu szó van, melyek mássalhangzóval kezdődnek és magánhangzókkal végződnek; s mi európaiak csudalkodni fogunk felette, ha elgondoljuk hogy chinabarak összes kókán csak 1200- egy szagu szó alkotja. Egy kókán különféle hangszatással és kiejtéssel több jelentése van. Egy példának okáért csak a szó ^{szu} Különbökö minden kiejtésre jelent: urat, diáknót, konyhát, öklöpet;

továbbá' ennek a konak Po módosított hangor-
sasással ennysféle eselme lehet: Malack,
Jorri, a russ kicálni, bölc, előkiskiseni,
venasszony, törni, meghajloss, egy kisse' meg
med veszeni - is rabkölga. De hogy minden
módosított hangszolyoké csak küleless chi
nai sehesi meg, is küleless chinai fül is
hesi meg sökétesesen, azt ugy hiszem minden
ki természetesen fogja találni - A chinai
akkor ellenkezőleg a mi módunkkal, sokkal ne-
hezebb az embernek bekedben fejteni ki magát
mint irásban, s gyalorsa sokost törsinó, hogy
tarsalgás körben egyik vagy másik valami es-
més nem südván egy kifejteni, a mint alarna'
egyszerre esetes ragad is levezölga. —

Azon körülmény hogy az egyes kavalak ki
fejtesére nem a kütönféle hangolat ábrá-
ló' besüket, mint mi, hanem a kifejetendő' tar-
gyak vagy eszmék képeis jelenő' alakolat
abratas kasknáljaik, bizonyoságul kölgat ana,
hogy a chinai irásma a legrégibbek köze' tar-
sokite, is e nemben legelső' salálmányai köze'
sorozható az emberiségnek. — Mert ugy hiszem,
hogy természetesen fogjuk találni, ha a fejlet-
len emberi esz örökisen akorán valamely
törzgas, vagy eszmét, legkelésesrubblek lássa
eme netve annak rajzát venni. —

Este.

Levelke reng,
Szellőcske reng,
Halkal süveg.
Aludjasok... aludjasok!
Éuvalminál
Eüi kál kajol
Lágy hanginál
Tücsök dalol.
Lomboka mögött
Mádarka nyög.
Mindenek élnek
Az essi kaj
Továra inn
A néma kaj

Harmaska káll
S rózsas salál,
Mékes kehely
Karolja fel,
Dnnañ tess
Mi iszeni,
Mi káp... mi káp
Az essi káp. -

A merre jár
A kő sugar
Ez a lepel
Bonyol.
Blyan, minőz
Egyél közz
Kerekesel
A brandja kös.
Az égi lány
Kosolygva kall,
Járakja két
Töriniesis
Koss lomb megess
Elrekesess
Tiskon kutas
Bvénys usat,
Lesben marad,
S kiván kutas
A csindalan.
Ha nincsen-e
Kis kedvese
Lomb regetein
Zoro ólén
Kingasva tar?
Sürübe tar.
De jó az éj.
A völegény.
S. fülüg pirul
Az égi lány.

Tovább gurul
Langhin sajan
Szégyekhesis
Elonsi kes
A mome men
Az eg' iven
Venus visten
El-mentiben
Puzóna káll
Egö' uskály
Katalad, katalad
Halad, halad
Kajd gyongveden
Kavalya fel
Egy éne joss
Felhő' kebel.

.....
Se káll az eg'
Esa sesis
Halk kárnyais
Teyeszi kes
Csend van.... csak egy
Nix eszkarang
Köl röxhe még
A sisska kang
Vegsöt konog
Kludjatok.....

Es a világ
Kludni megy /

Ébren csak én
Csak én leszek
Lelkem lesi
Mi itteni
Mi kép... mi kép
Az éj kép
Mi nagy... mi kens
Az éj csend. —

Az agapé

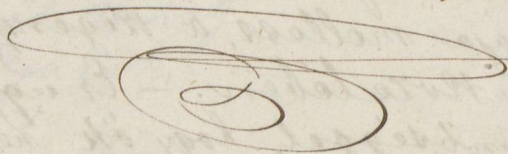
— egyháztörténelmi tanulmány —
(folytatás:)

Mivon mindnyajan összejössz, egy korból eredt
ima után megtöri a kenyeres a megváltó ka
lálanak emlékére, s felemelik a poharat a meg
váltó szenvedésének emlékében való felújítá
sával. Ezen lelki megelégedés után következik
a rövidesen hozott ételnek elköltése. Mi la
beszerintenek közik, azt mennőle este, hogy
az ur ül korgaja mellett, a regény pedig a gar
dag barsonya közeleiben. — Er úgy is van, csak
hogy aron különbséggel, hogy ők nem korgájukat
hanem testvéreiket látják magok mellett

men szerinte becsülni kiben kiben az egyéni
mint esszenciát, mint tessvériséget. S hol ennek
az alapja. Azt, hogy megmondás az emberiség lel-
kiben a mely kedély alapja. Tanos, iskolos az ur
kezeiben: "Jaim keresésel egymást". S mi lön az
eredmény? Az, hogy egymást, mint tessvériséget
keresnek keblükre. Egy magasabb elvnek magas-
abb elcsébe leeresése az, kell, hogy sikerrel
álljunk meg mellette. Ime a közalapásban kimondott
tessvériség nyulvános bevallása. Mely felfogása a
kon apostoli monaha: Az isten vörkaga ti benne-
tek vagyon. Öbennetek, tehát az egyetemesben. de
az élesfelelésé's tönk egyetemes mind az egyesben
is. Vagyis az emberiség jölése forogvan kendei-
ben, kömmel olvasásuk egyenokés az egyetemes-
be, s mávreskről tessvériségek kiben kiben az egyéni.

Közpelhetjük tehát, hogy a minö" megele-
de'ssel távoktak el tesséig, épen oly elégedetten
lelkileg a keresztusban magasabb egység bevallása
alsal. Ezen, men melyen átérsele s magokéivá tettél
Pál kellemés. Kincsen sem kolga, sem habados kö-
ross válogasás. Men ti mindnyájan egyet vagy-
sok a keresztusban. — (folytaszuk)

Dr. Pálman
Képződ. K. Kerk.

Marga Lantó
Völcs. K. Kerk.

Uj Szóvan
nyelvi. K. Kerk.

Belkonykntal
Jkerkéső

